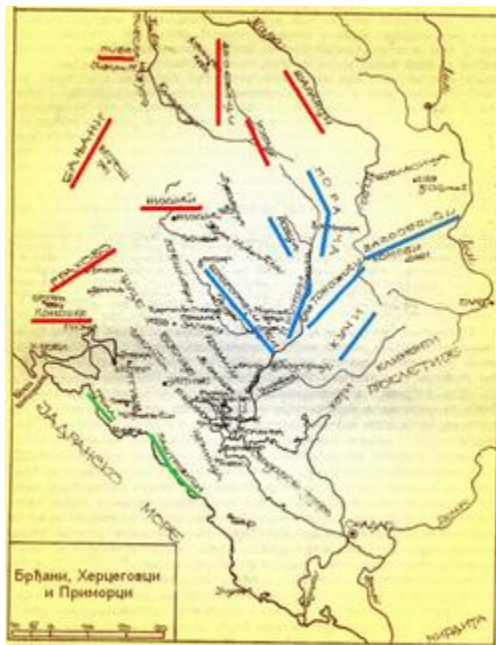

Како су Клименти постали Кељменди

6/4/2016

Клименти (серб.(алб. Кељменди) је област у Албанији (алб. Mali i Kelmenit) и назив истоименог племена чији припадници живе у Албанији, Црној Гори и Косову и Метохији.

Клименти су, према њиховој традицији, забележеној још 1685. године (August Theiner, Vetera monumenta Slavonum Meridionalium historiam illustrantia) сербскога порекла.

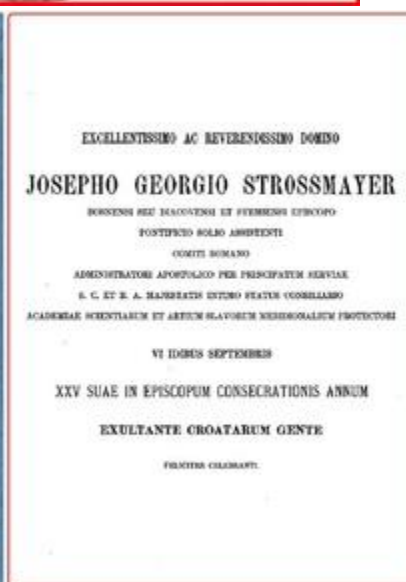
Почетак њихова живота везује се за једног претка, који се тамо доселио са горњег тока реке Мораче, оженио се из племена Куча и имао сина Климента, чији су потомци засновали два села са сербским именима и од кога и племе носи име Клименте.

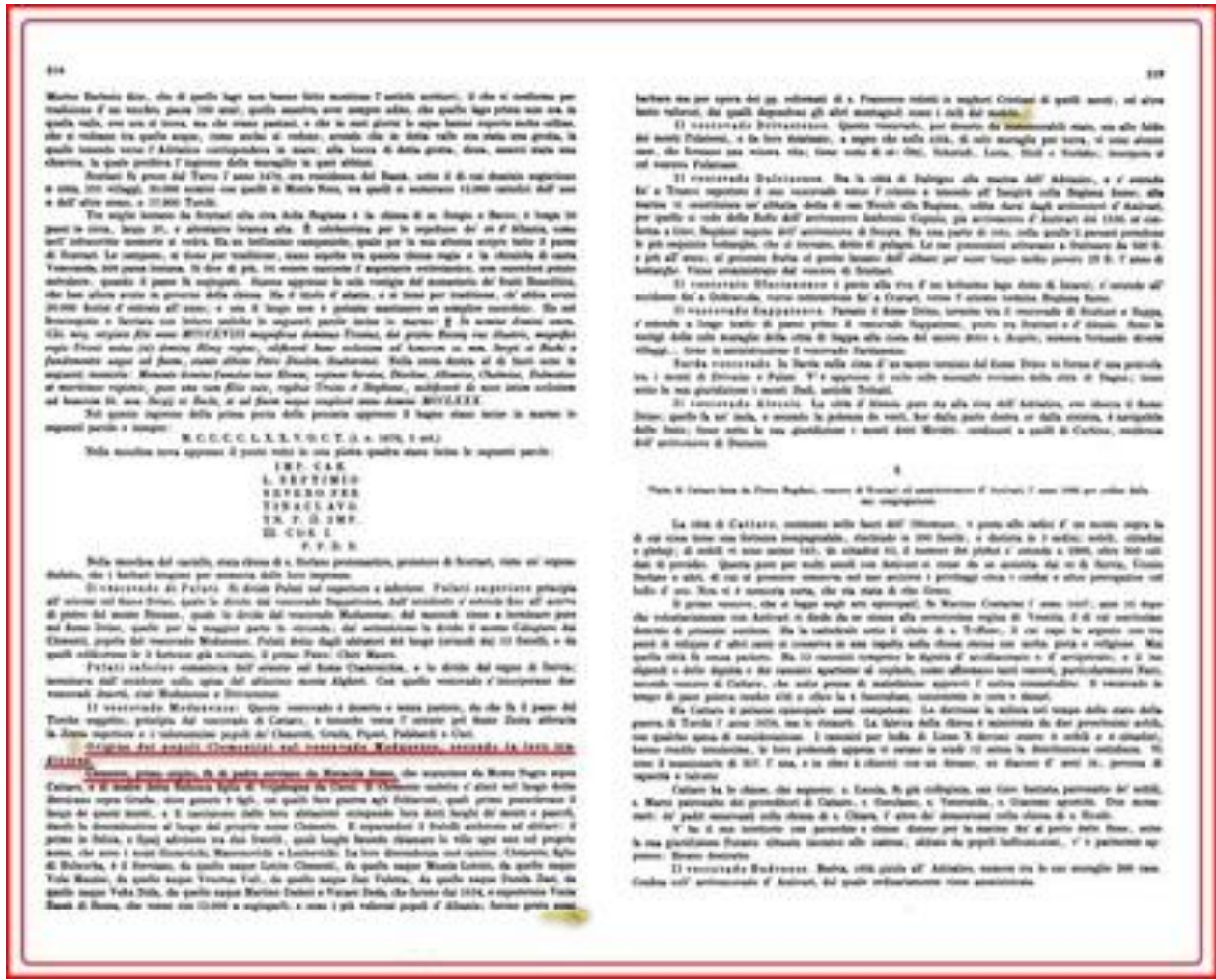
Тај њихов предак, који се доселио из Мораче, био је православне вере. Његови потомци, будући под утицајем скадарског бискупа и врло активних католичких мисионара, приступили су римокатоличкој вери.

Под утицајем ових својих мисионара, који су их учили да у Турцима гледају непријатеља, али да ни у православнима не гледају пријатеља, Клименте су тако и радили: били су хришћани, претпостављали су православне Турцима, али ни према првима нису били пријатељи, ако то није ишло у рачун њиховим духовним учитељима.

Одбијајући се тако све више од православних, али не идући ни с Турцима, држали су с осталим католичким племенима у Брдима, која су већ била поарбанашена, па су од њих примили обичаје и језик, не заборављајући притом ни ранији.

Тада су они почели замењивати своја сербска лична имена арбанашкима — као што су урадили и многи Кучи, који су се дуго борили између православља и римокатоличанства — па су и имена својих села окренули на арбанашки, али не утрвши им потпуно траг сербски.

Слабом обрадом земље и гајењем стоке подмириване су најпрече потребе; али кад би биле неродне године или би настала болест у стоци, и те највеће потребе подмириване су пљачком. У том погледу Клименте су били врло чувени.

Још кад су се утврдили у својим брдима, где традиција вели да им се населио први предак, отац Климентов, отпочели су пљачку у правцу Плава и Гусиња, који су тада били насељени православним Србима.

Неколико су пута нападали на дворове пећских паша Махмудбеговића, пљачкали их и палили, и ударали намет на народ и на сербског патријарха, који им је плаћао годишње седамдесет дуката. После Пећи дошли су на ред крајеви по Рашкој и у, и на једној страни Скадар с околином а на другој крајеви према Скопљу. Они су у више махова нападали на сам трг у Скадру и пљачкали по њему, а бивало је прилика да су њихове чете на коњима допирале чак до Пловдива, нападајући на села, паланке и на трговачке караване. У старим сербским записима сачуван је спомен о том њихову раду. Стога су се у одбрани против Климената удруживали мухамеданци и православни.

Повучени у једва приступачна брда, где је било тешко напасти их, и зато што су од пљачке начинили своје главно занимање, Клименте нису признавали ничију власт и били су против сваке власти која је била против њихова безвлашћа.

Год. 1651. били су у војсци Али-паше Ченгића, која је нападала на Котор; та је војска нарочито чинила велике зулуме манастирима.

Године 1685. помогли су скадарском санџак-бегу Сулејману Бушатлији да разбије Црногорце (Брђане) на Вртијељци, где је погинуо Бајо Пивљанин.

А 1692. год. помогли су том истом Сулејману Бушатлији да отме Цетиње од удружених Црногораца и Млечића.

Мухамеданизирање Климената католика на Пештеру извршено је, по систему који је дотле примењиван на друге хришћане и по коме су, мухамеданизирани Срби православни и католици са првога појаса, граничнога са правом Арбанијом. Као посредни доказ за ово служи то што су ти исти Клименте на тај исти начин мухамеданизирали сербско становништво на Пештеру.

Прва фаза процеса њихова мухамеданизирања била је завршена до турско-аустријског рата 1737-1739. год. Кад је аустријски пуковник Лентулус 1737. год. продро до Новог Пазара и до Пештера, он тамо није нашао римокатоличког насеља, нити су Клименте с Пештера пристали уза њ.

Уза њ су пристали Срби православне вероисповести и Клименте римокатолици из Брда, и кад се он повукао у Србију, с њим су се повукли и ови Клименте католици и населили су се неки испод планина Рудника и Авале, а други су прешли чак у Срем и настанили су се у селима Хртковцима и Никинцима код Митровице.

Устанак Срба под Карађорђем затекао је Клименте на Пештеру као потпуно помухамедано арнаутско насеље. У то доба они, као и други помухамедањени Арнаути, представљају најбоље заточнике султанове против побуњених Срба. Они су са другим Арнаутима давали најјачег отпора сербској војсци. Једном је сербска војска заузела Пештер, кад и Сјеницу и Нови Пазар, али се тамо није могла задржати.

Аустријски поданик Гуркович 1881. год. пише да су Клементи расно изразито измешани, пресељавају се и услед крвне освете, желећи избећи одмазду.

Слично је с племеном Хоти или Кастрати који селе према Пећи и на Косово поље.

Средство придобивања нових подручја јесу пљачка и сукоби око пашњака.

Такви ратови коначно доводе до Клементи насеља у Ругови, између Гусиња и Плава. Управо припадници племена Клементи (Kellmendi) селе се далеко и нашироко. Западни Клементи јесу католици, док су они код Лима и Плава те Гусиња мухамеданци. О подручју Клементи Гурковић вели да готово сва имена насеља на албанским високим планинама гласе **несумњиво сербски**, мада у многим овим местима и насељима **нема више ниједног Сербина**. Северно од Клементи племена живе **погранична сербска племена Кучи и Дрекаловићи**, док око Гусиња живе само православни Срби, њих 2.800.

Литература

Јован Н. Томић: О Арнаутима у старој Србији и Санџаку, 1913. г.

Georg von Gyurkovics: Albanien, Schilderungen von Land und Leuten, Wien 1881.

Augustin Theiner „Vetera monumenta Slavorum meridionalium historiam illustrantia“, Том 2, Zypis Vaticanis, 1875

Извор и назив дела :

Наслов : Vetera monumenta Slavorum meridionalium historiam illustrantia, Том 2

Стране: 218, 219

Аутор : Augustin Theiner

Издавач : Zypis Vaticanis, 1875

Оригинал из : Аустријска национална библиотека

<https://sr.wikipedia.org/>

Крсто Крцун Драговић